

## IPOSTAZE LIRICE

Coriolan Păunescu<sup>1</sup>

### Icoană în destin

Mamă, te văd în aburul de pâine caldă  
sub cerul ce-amiroase a vin de viță rară  
ori poate-n aerul ce chipul tău îți scaldă  
lângă fântâna veche de vârstă seculară.  
Și vezi, deasupra-n lan cum zboară cucul  
când iată macii roșii se scutură de floare  
și dintre văi adânci trimite o boare nucul  
de iod și împărtășire profund înnoitoare.  
Și cum stai dreaptă în marea de lumină  
și-n viul întuneric din noaptea-ți selenară,  
te văd ca o prințesă prin lumea ta străină  
ori o icoană blândă din amurgiri de seară.  
Și cum privesc spre rama goală din perete  
îmi spui că-i parcă locul în ea să mi-te-așezi  
într-un chenar format din patru linii drepte  
care în lumea noastră te-ndeamnă să visezi.  
Și totuși nu pot face minuni privind spre tine  
deși-s mirat în taină de chipu-ți slab și blând  
dar nici cuvântul magic, prevestitor de bine,  
nu-l pot rosti în trepte ori până-n cer urcând.

---

<sup>1</sup> Conf.univ.dr., Universitatea Danubius din Galați.

**Lumina pe frunze se rescrie**

În peretele alb privește tabloul cu roze  
iluminând prin sepalele verzi și tardive  
unde iubirea urcă-n talazuri de-osmoze  
și noaptea se șterge-n dungi succesive.  
Știu că n-ajung chemările pânzei în sine  
când umbre-n celule vorbesc de dezastre  
iar covorul pictat în reci și-nroșite rubine  
mai schimbă iar fața povestilor noastre.  
Panoul de verde e scris pe frunze cu nume  
intrate în gând și în trupuri vechi împlinite  
dar iată cum vremea ni s-așterne pe urme  
aflate-n genomuri tardiv și strict primenite.  
Iar sus toate stelele sunt parcă răsfrânte  
în planuri ce vor străpunge marele nord,  
cărări deschizând prin spații mai strâmte  
cu diastole pulsând într-un altfel de cord.

**Abstracțiuni tutelare**

În trista lui hlamidă tot galbenă și lungă  
un tânăr înger s-a întors străin spre mine  
și-n minte-i aud glasul ce-ar da să plângă  
că-n umărul din lut s-a tot închis pre sine.  
Și steaua însoțindu-l în cerul fără margini  
clipește dârț prin geana-nsorită și rotundă  
reaprinzând în suflet atâtea vechi imagini  
ce-n limpedea lumină e gata să pătrundă.  
Și-n vremea ce-l urmează-n arhaica umbelă  
mult însozite valuri nasc murmure barbare  
pe când în noapte dalbă o undă prea rebelă  
pătrunde-n seara vidă cu-a umbrelor mirare.

Apoi, în haina de-argint, cu o steluță-n mână,  
pe drumul robilor gătit cu înflăcărări de astre,  
el pare că-i desprins din vremi ce vor s-apună  
când marile înalturi urcă-n eternități albastre.

### **Peste nori cenușii**

Ascultam vorbind în margine de vreme  
că s-ar fi scris demult, pe cine știe unde,  
trei romane triste și puzderii de poeme  
unde trupu-mi tânăr și rănit s-ascunde.  
Și din cer aflam pe un alt tărâm deodată  
că poezii niciodată în stihuri nu mai mor  
și că doar o litera de plumb, nereciclată,  
poate să rescrie un final de lume și de dor.  
Palidă de-atunci pe boltă stăpânește luna  
până gândul prelucrează înaltele porunci,  
și din ceruri cânturi se dezlănțuie furtuna  
pentru acei ce suntem tari ca niște stânci.

### **Prefaceri**

În lume nu știu cine mai cântă din frunze  
și cine scrie pe-o galactică stea tresărind  
când roua albă s-așterne pe netede buze  
iar făcliile nopții pe un umăr se aprind.  
Dar, iată, că vremea-i veșnic ursuză, sucită -  
nu mai tresare când trece-n temutul ei nor  
iar peste glia de aur umbra-n lumina vrăjită  
decorează câmpia cu o ciudată idee de zbor.  
Vântul nebun de pădure rătăcind în talazuri  
ca un vârf istoric din nordul furtunii venind  
mai urcă pe vele bătrâne și triste barcazuri,

trecând prin stranii oceane ce tresar licărind.  
Uite, se clatină lumea ca un rânjet de fiară  
ce se transformă în tainică și ireală himeră  
și din prea înalturi pornesc acum să tresară  
universuri vibrând într-o apocaliptică sferă.

### **Pe pământ ca o umbră**

Plină de mânie, lupoaica venise spre mine  
iar eu de groază printre oameni am fugit -  
m-a urmărit cu ochii o oră-ntreagă și în fine  
când m-am întors spre dânsa, i-am vorbit:  
Ce vrei tu, zgripturoaică searbădă a lumii  
de ce prin bozii de toamnă mă urmărești?  
iar colții ascuțiți, mi-i arăți în galbenul lunii,  
și-mi spui ce rea ființă prin lume mai ești...  
Și uite că de tine, lupoaico, nu-mi pasă-n veci  
chiar de urla în noapte pe la tăcute ferestre  
spunându-mi că din ele tu niciodată nu pleci  
și rămâi spânzurată-n lumini atât de terestre.  
Și, vai, ce urlet trimiți de-a lungul pădurii  
și-amenințări cumplite prin norii semeți!  
Dar te ochesc, precum odinioară străbunii,  
te nimereau cu ascuțitele noastre săgeți.  
Și crede-mă himeră ce luneci din nicăieri  
că-n palida iarbă nicicând nu vei pătrunde  
și că pe urme-ți calcă vitejii noștii străjerei  
să te prindă în șuvoiul năvalnic din unde.

### **Un mare turnir**

Nu-mi pasă, tigrule, că te ții de mine urlând  
de parcă cobori din neant pe rotundul pământ -

eu sunt cel ce calcă pe bolta de cer luminând,  
precum ademenirea de albe sirene prin cânt.  
Nu-mi pasă că te strecuri cu blana ta lungă  
care flutură astăzi ca o trenă-n viscol și ploi  
în timp ce pe marile ziduri cu țipăt m-alungă  
pasărea albă ce se întoarce cu zborul în noi.  
Nu-mi pasă că iar mă strigi pe nume de copil  
și nici că te știu purtată-n galop pe viile zări,  
e destul că în tine-i un Soare luminos și subtil  
ce vine pe-o creanga de ulm și din trei irizări.  
Nu-mi pasă că vântul adie pe-aripa unui zefir  
purtându-te, tigrule, pe atâtea tăcute culori  
și nici că sub boltă începe azi un mare turnir  
între tine și cel ce s-o naște pe crucea din nori.

### **Povestea asinului**

Când liberul asin vine pe pajiștea milei  
mă întreb prin care viață el a mai trecut  
și-n care oră tristă dintr-un răstimp al zilei  
sălbatica-i ivire prin în lume s-a pierdut?  
Și nu-mi răspund, deși-nspre mine îndată  
asinul vine cu ochii blânzi învăluiți în rouă,  
știind că-n suflet s-a mai deschis o poartă  
pe care intră sprinten ca o poveste nouă.  
Și-n clipa care trece în jur nu mai rămâne  
decât un fum subțire peste o cărare ninsă  
plecând din algoritmul trist al unui mâine  
spre un destin ambiguu de lacrimă prelinsă.  
Târziu pe firava-i spinare, Iisus trece-n iubire  
și umbra-I simte calea dintr-un pios trecut  
spre care văd genunchi plecați întru smerire

cu Steaua care-L poartă prin ceru-I neștiut.

### **Din copilărie\***

Cumpără-mi, mamă, acest câine  
și iartă-mă că n-am uitat să ți-l cer!  
Cumpără-l pentru el, pentru mine  
chiar de la crudul urbei hingher.

Uite, mamă, ce blânzi ochi mai are,  
tu crezi c-ar putea să muște un om?

Promit să-i dau mereu de mâncare  
și casă din stele să-i fac sub un pom.

Cumpără-mi, mamă, frumosul câine  
că uite ce mare și bun m-am făcut  
și-astăzi tot ce eu mai cer, de la tine,  
e acest câine prin chinul lumii trecut.

*\*Se dedică, cu dragoste, nepotului meu Filip!*

Cumpără-mi, mamă, ființa nătângă  
ca o mare și nostimă jucărie de pluș,  
că uite ochii lui sunt gata să plângă  
și-i tremură-n frunte o pată de tuș.

Hai, cumpără-l, pentru el, pentru mine  
în magia acestei prea luminate întâlniri,  
că nici să plâng acum nu-mi mai vine  
când în brațe strâng trupul acestei iubiri.

Pe cărarea albă însă dintr-un oftat de clipă  
vremurile par că nu au noimă și nici stare  
cărțile parându-mi doar o zbatere de-aripă  
ori vreun semn din ceruri sau de întrebare.

**Despărțire**

Bătrâne, ce dor cumplit mi-a fost de tine  
și prin câte întâmplări mirabile-am trecut  
de nu te mai aflam trecând pe lângă mine  
prin crugul nevoinței în care m-am zbătut.  
Îți cer acum o vorbă ori un crâmpei de cânt  
din tot ce aveai să-mi spui demult, străine,  
ori să învăț cum apa vie umblă sub pământ  
și cum răsuflă vremea în timpul care vine.  
Tot mai credeam că o să mă chemi sub tei  
s-ascult prin timp cum plânge singur lemnul  
când pomul tânăr cade răstignit sub stei  
și ni se sparg prin case oglinzile și semnul.  
Și cât de liber ești pe drumul sfânt și nins  
cu astrul nopții neconținut purtat în mână  
când ca un rege antic, solemn și neînvinș  
te reclădești prin spațiul mistic în furtună.  
Tu nu mă vezi, prietene și crede-mă nici eu,  
fiindcă pornim pe axe de-a pururi separate  
dar iată că-n lumină spune eternul semizeu  
că trecem iarăși pragul plantelor nemoarte.

**Alte chemări nu pot avea**

Eu, poate, mă lovesc de un ferm și rece zid  
tot ridicând privirea către umbra-ți surdă  
spre care mă împinge chemarea ta din vid  
pe unde zburdă-n vreme ființa mea zăludă.  
E prea târziu și iată vântu-n inimă cum bate  
iar tu-mi apari acum dintr-un trecut plebeu  
prin care vremea strigă voind a ne desparte  
de tot ce nu știm încă, dar se va ști mereu.

Acum mi-e încă liber și mai pașnic drumul  
și totuși felinarele sub vremuri reci se sting -  
în cântece mai zboară frunzișuri cu duiumul  
prin timpul care iată nu pot să-l mai resping.  
Și, crede-mă, în van nu pot chemării să strig  
nici valul să-l opresc grăbit din amflu-i mers  
și parcă însingurat mă simt cuprins de frig  
iar din memorie atâtea cuvinte mi s-au șters.

### **Din povești siberiene**

O, și cum mai răsună, cum mai răsună  
văzduhul prea alb al eternizatei taigale,  
ruseasca pădure ce vântul o înstrună  
prin aspre armonici cu plânsuri de jale.  
O, câini divini, ce trag nesfârșitele sănii  
pe care cineva nestrigat le tot amână,  
cum de mai stau printr-atâtea dihăanii  
răsărind prin zăpezile aprinse pe lună?  
O, cum crișcă, lupi prin asprele geruri  
de frica celor ce mai vor să-i împuște  
cu salve de arginturi căzute din nouri  
prin hulpave guri ce sunt gata să muște.  
O, și cum bate polarul vânt pe sub șenile  
și fulgeră abuziv în luminiș de mesteceni  
transmițând cumplite mesaje în noile zile  
și-un salut arbitrar de la foștii prieteni.  
Răsună taigaua, să tot ascuți cum răsună  
ca un fluier din veacuri ce-o vrea deturnată  
într-o viața abruptă și cumplit de păgână,  
rusească Siberie, prin lumi etern vinovată.



**Înaltele spaime**

Știu cum vine timpul, prea viu și anacronic,  
pe sub marginea lumii târzii și concrete  
pe unde destinul s-abate cu pas melancolic  
și-ascultă cum țipă pe urme tardive regrete.  
Încotro se mai plimbă, prin înaltele spaime,  
pădurea din ochii secatelor lacuri păgâne  
când cerul s-a întors și vrea să-și destrame  
visări din lumea-simbol, de azi și de mâine?  
Acum, nimeni, chiar nimeni nu mai răspunde  
de parcă suntem iar condamnați la tăcere  
iar noaptea vine tiptil prin spoturi de unde  
și strigă că ni-i trupul sfâșiat de multă durere.  
Da, vine timpul târziu și mereu nestatornic  
iar noi ne supunem ca niște miei la jertfire  
și parcă cineva ne privește din lume, ironic,  
când fugim brownian de-o pretinsă iubire.